

היום: אזכרה ל-54 הרוגי אסון המסוק בבקעה

היום (שלישי) יתקיים ב"גבעת הנ"ד" שמצפון ליריחו טקס אזכרה במלאת 30 שנה לאסון המסוק בבקעת הירדן, בו נספו 54 חיילים: 44 צנחנים, כולם מפלוגה אחת בגדוד 890, ועשרה אנשי צוות אוויר.

למשפחות השכולות נמסר, כי השנה צפויים להשתתף בטקס, לראשונה מזה שנים רבות, שר הביטחון והרמטכ"ל. עוד צפויים להשתתף סגן שר הבטחון אפרים סנה, יו"ר ועדת חוץ ובטחון ח"כ צחי הנגבי, ח"כ והשר לשעבר איתן כבל, כולם יוצאי הטיבת הצנחנים. לצידם יגיעו לטקס אלוף פיקוד המרכז, מפקד זרוע היבשה, ראש אמ"ש וקצינים בכירים נוספים.

אסון המסוק התרחש במהלך תרגיל משולב של הטיבת הצנחנים וטייסת מסוקי "יסעור" שהתקיים בבקעת הירדן. המסוק המריא לאחר רצף של תקלות טכניות, חריגות מפקודות של הצבא ונהלי חיל האוויר, וכאשר הוא נושא 54 נוסעים ואנשי צוות, הרבה מעבר להוראות היצרן, שהגביל את מספר הנוסעים ל-37 בלבד. ראוי לציין, כי המסוק אמור היה להמריא כשעלו 58 נוסעים, אך הטייס הוריד 4 לוחמים ושפך כמות ניכרת של דלק כדי להוריד את המשקל העודף. לאחר האסון שונו נהלי הטיסה בצה"ל והופחת מספר הנוסעים המירבי המותר ביסעור.

חקירה שנערכה לאחר האסון הצביעה על שורה ארוכה של תקלות טכניות שקדמו לטיסה, וביניהן: אחד ממנועי המסוק פעל מתחת לנורמה המותרת ("קו הפסילה"); מד הגובה במסוק לא היה תקין והראה גובה שונה מהמצב האמיתי; ולפני ההמראה אירעה תקלה לא-ברורה במיסבי הרוטור. בנוסף לכך, התדריך לטייסים היה לקוי, והאיץ בהם לטוס נמוך ככל האפשר למרות הלילה החשוך, והבקרה האווירית בתרגיל כשלה לחלוטין. למרות כל אלה, ועדת החקירה קבעה כי האסון אירע עקב "טעות אנוש" של הטייס, וכי כל האחריות לאירוע מוטלת עליו.

המשפחות השכולות קיבלו את ממצאי החקירה רק 25 שנים לאחר האסון. במשך כל השנים טענו המשפחות, כי הצבא לא הסיק מסקנות כנגד איש מהגורמים הבכירים שהיו מעורבים באירוע, ואלה המשיכו להתקדם בתפקידיהם.

מארגני האירוע היום מספרים ש"המשפחות נמצאות בתחושה מתמדת שקיים מאמץ מתמשך להצניע את האסון ואת הפשלות שקדמו לו. כך, למשל, טקס הזיכרון השנתי לא קיבל מעולם מעמד של טקס ממלכתי, ואף שר ביטחון או רמטכ"ל לא השתתף בו; בשנים האחרונות עלו יוזמות מצד הצבא ומשרד הבטחון לבטל את הטקס באנדרטת הזכרון בבקעת הירדן ולהעבירו – עם האנדרטה – "לתוך ישראל"; ומספרים שונים, כמו ספר היובל למדינה בהוצאת "משרד הבטחון וספר היובל של הטיבת הצנחנים "אחרי", נפקד מקומו של האסון כלי.

במלאת 30 שנה לאסון החלה התארגנות מחודשת של המשפחות השכולות והחברים לנשק מפלוגת הצנחנים. בין היתר הוקם אתר זיכרון באינטרנט והוצאה לאור של מהדורה מחודשת של ספר המחזור של הפלוגה שראה אור "בשבוע האסון וכותרתו היתה "כך היו חייו

לטקס האזכרה בבקעת הירדן צפויים להגיע מאות בני משפחות הנופלים. הטקס יכלול השנה גם מפגש רחב של חברים לנשק, שחלקם יגיעו במיוחד מחו"ל. כך נמסר ממארגני האירוע.